

Schriftelijke inbreng vanuit PS op Themafiches omgevingsverordening

Er zijn door vier fracties schriftelijke reacties ingebracht in aanvulling op hetgeen tijdens de commissievergadering is ingebracht. In onderstaande tabel zijn de ingebrachte aandachtspunten en vragen opgenomen.

	Samenvatting	Reactie van GS
Algemeen		
PvdD	De overheid moet zorgdragen voor het algemeen belang en daarvoor zijn duidelijke regels nodig. Voor de subsidiariteit betekent dit niet of de gemeente een zelf besluit kan nemen maar of de gemeente dat besluit ook daadwerkelijk neemt. Omdat de burger opkomt voor het individuele belang en de gemeente voor het gemeentebelang, moet de provincie haar belangen en kerntaken ondubbelzinnig borgen. En dat betekent dat er duidelijke grenzen aan de gemeentelijke en individuele vrijheden gesteld moeten worden. De belangen zijn daarbij divers en veelomvattend. De risico's zijn navenant. Er moet daarom een gedegen risicoanalyse komen: wat kan misgaan, wat zijn de gevolgen, is herstel mogelijk, wie is (financieel) verantwoordelijk. Ook achteraf controle op uitvoering en handhaving is nodig en. Lastenverlichting decentraal leidt daarmee tot lastenverzwaring centraal. Dat moet geregeld worden zowel in geld, mensen, middelen en tijd.	Vanuit de Omgevingswet is de gemeente primair verantwoordelijk om zorg te dragen voor het algemeen belang. Dat betekent dat de provincie alleen verantwoordelijk is als daarvoor specifieke redenen zijn. In de themafiches is per thema aangegeven waar de specifieke taak voor de provincie ligt. In de gevallen dat de provincie een verantwoordelijkheid heeft, kan zij daarvoor ook regels stellen. Bijvoorbeeld de bescherming van ons grondwater is nadrukkelijk een taak waarvoor wordt voorgesteld om de verantwoordelijkheid op provinciaal niveau te leggen. In een dergelijk geval is de provincie ook verantwoordelijk om daarvoor duidelijke, eenduidige kaders te stellen. Hierbij ondersteunen wij de voorgestelde risicobenadering. In alle gevallen waarbij de provincie regels stelt, zijn wij ook verantwoordelijk voor toezicht en handhaving. Dit is ook straks een belangrijk aandachtspunt. Voor andere thema's kan de provincie belangen borgen door met instructieregels te werken. In die gevallen is de gemeente bevoegd en verantwoordelijk maar geeft de provincie aan welke aspecten vanuit haar gezichtspunt belangrijk zijn om te betrekken in de afweging. Juist bij de instructieregels is er beleidsvrijheid voor gemeenten om op basis van de lokale omstandigheden een afweging te maken. Dat betekent ook dat de regels niet altijd zijn dicht getimmerd. In geval van instructieregels is de gemeente verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van de door haar gestelde regels.
PvdD	Om illegale situaties te voorkomen respectievelijk in een situatie terecht te komen dat de druk tot legalisatie te hoog oploopt, is het wenselijk bouw-	De wetgever heeft bepaald dat deze zogenaamde onlosmakelijke samenhang is verlaten. De provincie kan daaraan geen voorwaarden stellen.

	en gebruiksvoorschriften aan elkaar te linken zodat men pas mag bouwen als alle vergunningen, waaronder de milieuvergunning, zijn verleend.	
PvdD	Het thema luchthavens en vliegvelden ontbreekt in de fiches.	Het opnemen van de luchtvaartwetgeving in de Omgevingswet is door de wetgever opgeschort. Te zijner tijd wordt bezien of en zo ja, wat voor regels daarvoor in de verordening moeten komen. De bevoegdheid van de provincie heeft daarbij overigens alleen betrekking op de regionale luchtvaartterreinen.
Gli	De bescherming van belangrijke structuren en kenmerken zijn bij uitstek een taak van de provincie. Door vooraf duidelijkheid te bieden kunnen gemeenten en waterschappen vervolgens de eigen afweging maken. De ja, mits benadering is van daaruit een begrijpelijke wens van diegenen die iets willen ondernemen. De provincie moet daarbij juist de cumulatieve effecten, de optelsom van alle individuele ontwikkelingen, in ogenschouw nemen. Vanuit het belang van individuele gemeenten klinkt de roep om de verordening zo open mogelijk te maken. De provincie moet echter juist het collectieve belang beschermen. Daarom heeft het de voorkeur dat in de verordening zoveel mogelijk omgevingswaarden en duidelijke instructieregels worden opgenomen.	In aanvulling op onze bovenstaande reactie, geldt dat als de provincie een onderwerp wil reguleren er altijd gekozen moet worden voor de minst belastende interventie. Het vastleggen van omgevingswaarden is een zware interventie. Instructieregels met open kwalitatieve normen zijn voor de provincie de minst belastende interventie. Per themafiche is een afweging gemaakt welke belangen er zijn en hoe die geborgd kunnen worden. Het op voorhand bepalen dat een bepaald type regel de voorkeur heeft, past niet in het systeem van de Omgevingswet.
Fiches 1 en 2 Grondwater		
PvdD	In reactie op de passage dat bij regulering via het omgevingsplan de gemeente moet toezien op naleving van de regels en niet de provincie, is het niet duidelijk waarom dat is. Gaat dat dan niet ten koste van het uitgangspunt van een gelijk beschermingsniveau doordat niet alle gemeenten in gelijke mate toezien op naleving?	Het voorstel in de themafiches is dat de provincie zelf de rechtstreekse regels stelt in de omgevingsverordening. Dat betekent dat de provincie ook bevoegd is voor de naleving daarvan. Als er met instructieregels wordt gewerkt, betekent dit dat de gemeente de rechtstreekse regels opneemt in het omgevingsplan. De gemeente is dan bevoegd voor toezicht en handhaving. Dat kan inderdaad betekenen dat er verschillen ontstaan in het beschermingsniveau. Juist omdat wij de bescherming van het grondwater van dermate groot belang vinden, stellen wij voor om de regels op provinciaal niveau te stellen.
PvdD	Er is ook kwantitatieve bescherming van het grondwater nodig. De instructieregels bieden nu te veel beleidsruimte. Grondwaterwinning moet	De bescherming van de kwaliteit van het grondwater wordt geborgd met rechtstreeks werkende regels. Wij gaan er van uit dat bedoeld wordt dat ook

	<p>gemaximeerd worden om te voorkomen dat de diepe watervoerende pakketten uitgeput raken en de drinkwaterwinning in gevaar komt. Ondiepere winning moet beperkt worden om verdroging tegen te gaan.</p>	<p>de kwantiteit via rechtstreeks werkende regels geborgd moet worden (en niet via instructieregels). De Omgevingswet regelt dat er een vergunningplicht geldt voor grondwateractiviteiten. De voorwaarden waaronder vergunning verleend wordt staan in het grondwaterbeleid zoals opgenomen in het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2015 - 2021 (onder de Omgevingswet: regionaal bodem- en waterprogramma) en de Beleidsregel grondwaterbeheer die ook wordt voortgezet onder de Omgevingsverordening. Zie voor meer informatie over het grondwaterbeleid ook de statenmededeling van 11 september 2018 (nr 4410340).</p>
PVV	<p>Is de bescherming van grondwater het doel bij bijvoorbeeld de regulering van bodemenergiesystemen? Kan er duidelijkheid worden gegeven of de regels voor grondwater wel/niet geflexibiliseerd worden vanwege energiedoelen?</p>	<p>De regulering van bodemenergiesystemen wordt voorgesteld ter bescherming van het grondwater. Er worden geen voorstellen gedaan om de regels voor de bescherming van het grondwater wel/niet te flexibiliseren vanwege energiedoelen.</p>
<p>Fiche 3 Ontgroningen</p>		
PvdD	<p>Bij grote en vooral ook diepere ontgroningen ligt een relatie met hydrologie en verstoring van de bodemlagen. Het is belangrijk dat de provincie dat beoordeeld. Wat zijn de gevolgen van een vrijstelling voor ontgroningen tussen de 1000 - 100.000 m³? Is dat dan de beslissingsbevoegdheid van de gemeente? Kan die dan grotere zandwinningen toestaan? Wat geeft dat voor risico bezien vanuit provinciaal belang?</p>	<p>Er wordt geen voorstel gedaan om een vrijstelling op te nemen voor ontgroningen tussen de 1000 - 100.000 m³. Er wordt voorgesteld om in gevallen dat de provincie al betrokken is geweest bij een publiekrechtelijk besluit over een bepaalde ontwikkeling zoals de ontwikkeling van een natuurproject of hergebruik van een stortplaats, in die gevallen een vrijstelling op te nemen. De gevolgen van de ontgroning worden dan in dat besluit betrokken en afgewogen. Met de vrijstelling wordt dubbele besluitvorming voorkomen.</p>
PVV	<p>Welke zwaarwegende overwegingen heeft GS om voor te stellen een eigen vrijstelling voor ontgroningen te handhaven? Zijn daarvoor naast efficiency ook inhoudelijke overwegingen te duiden? Waarom wordt er wel een uitzondering gemaakt voor natuurontwikkeling en niet voor commerciële ontgroningen? Natuurontwikkeling en hergebruik stortplaatsen zijn bij uitstek overheidsprojecten. Betekent de voorgestelde vrijstelling een onrechtmatige bevoordeling van de overheid?</p>	<p>Bij de themafiches zijn wij uitgegaan van de wet. Als de wetgever geen bevoegdheid had willen toekennen of alleen in zwaarwegende omstandigheden dan had zij dat in de wet moeten opnemen. Overigens zijn wij van mening dat het voorkomen van dubbele besluitvorming geheel in lijn is met wat de wetgever beoogt. Gelet daarop is er ook geen sprake van bevoordeling.</p>

Fiche 5 Stillegebieden		
VVD	Het heeft de voorkeur om de bestaande stillegebieden te handhaven en eventueel de grenzen aan te passen als uit onderzoek blijkt dat ze vanwege de feitelijke omstandigheden/achtergrondbelasting niet meer stil genoeg zijn.	Aanpassing aan natuur kan zowel toename als afname van het oppervlakte stillegebied tot gevolg hebben. Aanwezige versturende bronnen zijn mede leidend. De bestaande rechten van bedrijven worden gerespecteerd. De resultaten van het onderzoek en voorstellen worden voorgelegd aan PS. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat de verschillen tussen beide type gebieden groter zijn dan wij aanvankelijk dachten. Het onderzoek neemt daardoor meer tijd in beslag dan eerder verwacht. Wij streven er uiteraard naar om dit zo spoedig als mogelijk af te ronden.
PvdD	<p>De inzet om te onderzoeken of het mogelijk is om natuur- en stillegebieden gelijk te trekken, lijkt logisch. Er zijn wel vragen en aandachtspunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wie voert dit onderzoek uit? En wat betekent dat precies? Wordt alle NNB stillegebied en alle stillegebied NNB? Is daarbij onderscheid tussen de gerealiseerde en nog niet gerealiseerde NNB? Komen er in de praktijk dan meer of minder stillegebieden? Zijn er stillegebieden die buiten het NNB liggen? Voor stillegebieden wordt nu alleen het belang van de mens genoemd. Is dat in overeenstemming met de wet? Zijn de gebieden ook niet bedoeld voor de bescherming van natuur? Hoe kan het dat er ruimtelijke ontwikkelingen zijn geweest waardoor de gebieden niet altijd meer stil zijn? Er gelden nu regels dat de normen een aantal dagen overschreden mogen worden. Hierbij is het wenselijk ook de max piekbelasting vast te leggen. Over welke instructieregels aan gemeenten gaat het bij stillegebieden? Hoe wordt gecontroleerd dat gemeenten deze toepassen? 	<p>Ad a, b en c: Doel van de stillegebieden is om de oerkwaliteit stilte te bewaren en is daarmee gericht op het behoud van stilte. Zowel mens en dier profiteren hiervan. Verstoring van fauna is geregeld in de Natuurwetgeving en is daarmee niet gericht op het gebied maar op het specifieke dier. Het combineren van stiltewetgeving en Natuurwetgeving kan elkaar versterken. Het onderzoek wordt uitgevoerd door beleidsmedewerkers van de provincie. Wat de gevolgen precies zijn, kan vooruitlopend op de uitkomsten van het onderzoek niet worden aangegeven. Aanpassing aan natuur kan zowel toename als afname van het oppervlakte stillegebied tot gevolg hebben. Aanwezige versturende bronnen zijn mede leidend. De bestaande rechten van bedrijven worden gerespecteerd. De resultaten van dit onderzoek worden uiteraard ter beschikking gesteld aan PS. Hierbij gaan wij ook in op eventuele oorzaken waardoor de normen niet langer gehaald worden.</p> <p>Ad d: Het is de bedoeling niet alleen de aantallen verstoringen maar ook de aard van de verstoring te reguleren. Hierbij zal niet naar het gemiddelde geluidniveau maar ook naar de optredende pieken worden gekeken.</p> <p>Ad e en f: In hoofdstuk 3 van de Interim omgevingsverordening zijn instructieregels opgenomen aan gemeenten. Dat betekent dat de gemeente in haar besluitvorming over het bestemmingsplan, straks omgevingsplan, het belang van stilte en rust moet betrekken bij het toelaten van ontwikkelingen. Doordat de regels nu bij elkaar staan, zijn de regels beter bekend. Ook de</p>

	<p>f. De regels zijn nu niet altijd bekend. Betekent dat dat er activiteiten zijn vergund die niet vergund hadden mogen worden?</p> <p>g. Welke regels kunnen eventueel vervallen als beide gebieden gelijk getrokken worden. Bij het toelaten van evenementen is ook vanuit natuurdoelen vaak ongewenst. Dat kan dan niet vanuit stiltegebied wel mogelijk gemaakt worden. het zwaarste regiem geldt.</p>	<p>systematiek van de Omgevingswet (DSO) draagt bij aan een beter inzicht in de aanwezigheid van een stiltegebied. Het is niet uit te sluiten dat er in het verleden ontwikkelingen zijn toegelaten die tot verstoring van de rust hebben geleid.</p> <p>Ad g: Als de stiltegebieden en natuurgebieden gelijk getrokken worden qua begrenzing, kunnen waarschijnlijk diverse regels voor geluidniveau's van milieubelastende activiteiten vervallen omdat die sowieso niet zijn toegestaan binnen het natuurgebied. Dit moet uiteraard nader onderzocht worden. Mogelijk kan de verschillende wetgeving complementierend of versterkend werken.</p>
PVV	Hoe wordt geborgd dat in stiltegebieden geen windturbines worden opgericht? Is GS bereid daarvoor regels op te nemen / omgevingswaarden vast te stellen?	In de stiltegebieden geldt een streefwaarde van 40 dB(A). In geval dat het voornemen bestaat om windturbines in een gebied te ontwikkelen, wordt bezien of dat binnen de gestelde streefnorm wel of niet mogelijk is.
Fiche 6 Provinciale weg		
VVD	Voorkeur om alleen GPP in te stellen langs wegen met een verkeersintensiteit van meer dan 1000 mvt/dag (alternatief a).	<p>Op basis van de meest recente tellingen zijn er op dit moment geen provinciale wegdelen met een verkeersintensiteit <1000 mvt/etmaal. Het is niet uit te sluiten dat vanwege de huidige situatie (corona) er voor dit jaar wel wegdelen met <1000 mvt/etm te zien zijn.</p> <p>Voorgaande geeft al aan dat een geringe toe- of afname van verkeer tot een gewijzigde situatie kan leiden waardoor er juist wel of juist geen GPP moeten worden vastgesteld. Daarom streven wij naar een eenduidig kader voor alle provinciale wegen. Het opnemen van GPP langs wegen met een lage capaciteit brengt overigens geen extra maatregelen of investeringen met zich mee.</p> <p>Het is daarnaast ook van belang om bij wegen met een lage verkeersintensiteit een aandachtsgebied met instructieregels op te nemen. Het niet opnemen van een dergelijk aandachtsgebied kan ongewenste (financiële) gevolgen hebben als de verkeersintensiteit groeit.</p>

PvdD	<ul style="list-style-type: none"> a. Hoe en wie bepaalt de GPP langs provinciale wegen? b. Is het voor bewoners duidelijk wat het betekent als ze in een beperkingengebied met een geluidsniveau boven de 60 dB(A) wonen? Hoe wordt dat gecommuniceerd? c. Is het mogelijk om op gelijke wijze ook de uitstoot van stikstof, CO₂ en fijnstof door voertuigen te reguleren? 	<p>ad a: Bij eerste vaststelling wordt de hoogte van de GPP-waarden van rechtswege bepaald en door PS vastgesteld. Hiertegen is geen bezwaar en beroep mogelijk. In een aantal situaties biedt de wet aan PS de mogelijkheid om bij deze eerste vaststelling een afwijkende waarde vast te stellen. Hiertegen is wel bezwaar en beroep mogelijk.</p> <p>ad b: Een beperkingengebied legt geen beperkingen op aan bestaande functies/bewoners maar legt, afhankelijk van de regeling, beperkingen op voor nieuwe ontwikkelingen. Voor de bescherming van omwonenden zijn vooral de vastgestelde GPP belangrijk. Deze GPP leggen het maximaal toelaatbare geluidsniveau vast.</p> <p>ad c: Het is niet mogelijk om op dezelfde wijze als GPP ook omgevingswaarden voor stikstof, CO₂ en fijnstof te reguleren. Voor stikstof en fijnstof geldt dat het Rijk hiervoor reeds omgevingswaarden heeft vastgesteld. Desgewenst kunnen PS deze omgevingswaarden aanscherpen. Dat moet dan in de omgevingsverordening worden opgenomen. Vervolgens moeten daar dan specifieke regels aan worden gekoppeld zodat de door PS vastgestelde waarden doorwerken naar concrete activiteiten of de ontwikkeling van plannen. Voor CO₂ kunnen PS een zelfstandige omgevingswaarde vaststellen nu daarvoor op rijksniveau geen waarde is vastgesteld. Het vaststellen van een (zelfstandige) omgevingswaarde in de Omgevingsverordening heeft (vergaande) gevolgen als de waarden niet worden gerealiseerd.</p>
PVV	<ul style="list-style-type: none"> a. Graag een overzicht van wegen met minder dan 1000 mvt / dag b. Waarom wijkt de provinciale norm van 60 dB(A) af van de gemeentelijke norm van 65 dB(A)? c. Een beperkingengebied biedt meer duidelijkheid dan een attentiezone. Waarom past een attentiezone beter bij het doel van de Omgevingswet? 	<p>Ad a: Op basis van de meest recente tellingen zijn er op dit moment geen provinciale wegdelen met een verkeersintensiteit <1000 mvt/etmaal. Het is niet uit te sluiten dat vanwege de huidige situatie (corona) er voor dit jaar wel wegdelen met <1000 mvt/etm te zien zijn.</p> <p>Ad b: de wetgever biedt aan gemeenten de mogelijkheid om in specifieke gevallen van de wettelijk vastgestelde norm van 50 dB af te wijken tot 65 dB(A). De provincie heeft, mede op basis van gezondheid, in haar beleid vastgelegd dat geluidbelastingen boven 60 dB moeten worden voorkomen.</p>

	<p>d. Kan GS uitleggen hoe zij met regels voorkomt dat er zo min mogelijk nieuwe beperkingen ontstaan voor onze wegen?</p>	<p>Zij heeft zich verplicht om in dergelijke situaties maatregelen aan de weg/in de berm of (middels subsidie) gevelmaatregelen te treffen. Als een gemeente binnen het aandachtsgebied nieuwe woningen toelaat met een geluidbelasting van 60-65 dB ontstaat er vanuit ons beleid ongewenste situatie. Met het opnemen van een aandachtsgebied langs de provinciale weg en daaraan gekoppeld instructieregels wordt de gemeente hierop gewezen. Als de gemeente desondanks toch nieuwe woningen wenselijk acht, kan voor die nieuwe woningen geen aanspraak gemaakt worden op het geluidbeleid van de provincie (reduceren van de gevelbelasting en/of subsidie voor het treffen van gevelmaatregelen).</p> <p>Bij het vormgeven van het aandachtsgebied wordt voorts aangesloten bij het aandachtsgebied dat op grond van artikel 3.19 Aanvullingsbesluit geluid moet worden opgesteld en vastgelegd in het DSO/geluidregister. Hierdoor zijn geen verschillende aandachtsgebieden van toepassing.</p> <p>Ad c en d: Een beperkingengebied is niet per definitie duidelijker dan een attentiezone. Beide bieden duidelijkheid. De keuze is meer afhankelijk van wat je wil regelen. Wij vertrouwen erop dat gemeenten het belang van een gezonde leefomgeving van hun inwoners alsmede onze uitgangspunten daarbij in hun afweging zullen betrekken en kiezen daarom niet voor een beperkingengebied waarin een harde norm wordt opgelegd of waarin ontwikkelingen worden verboden. Dit past beter bij de 'ja, mits' benadering van de wetgever dan de 'Nee, tenzij' van een beperkingengebied.</p>
GLi	<p>Voorkeur voor alternatief onder c omdat dit meer bescherming biedt aan omwonenden. Hoe werkt Brabant toe naar de geluidsnorm die de WHO hanteert: een maximale belasting door wegverkeer van 53 dB(A)Lden en 45 dB(A) Lnight?</p>	<p>De bescherming van omwonenden is gerelateerd aan de vaststelling van de GPP. De attentiezone is vooral van belang om bij nieuwe ontwikkelingen aandacht te vragen voor het belang van de weg en om te hoge geluidsbelastingen op geluidgevoelige objecten, die wij beleidsmatig niet wenselijk vinden, tegen te gaan.</p>
<p>Fiche 7 Natuur – algemene regels</p>		
PvdD	<p>Soortenbescherming: De huidige regelgeving betekent een uitholling van de soortenbescherming. Het is bovendien vaak onduidelijk wanneer aan</p>	<p>Op grond van de huidige regelgeving (Wet natuurbescherming) is een ontheffing nodig voor activiteiten die leiden tot het verstoren of doden van beschermde dieren of tot een aantasting van hun voortplantings- of</p>

	<p>de eisen uit de wet wordt voldaan waardoor steeds meer soorten verdwijnen of in gevaar komen. Extra aantasting is onacceptabel.</p> <ol style="list-style-type: none"> Wat is een gunstige staat 3 (broed)paren of 100 (broed)paren? Wat is het natuurlijk verspreidingsgebied en worden daar regels of afspraken voor gemaakt? Wat is het referentiepunt/moment om dit te bepalen en hoe monitoren we dat? Of wordt toegestaan dat de gunstige staat kan inkrimpen en dat daarmee ook het verspreidingsgebied kleiner wordt? Wie voert het onderzoek voor vrijstelling van soorten uit, EZ of een andere partij? 	<p>rustplaatsen. Ook voor het vernielen van beschermde planten is een ontheffing nodig. Wij verlenen de ontheffing alleen als voldaan wordt aan de in de wet gestelde eisen. Eén van de eisen betreft dat een activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende beschermde soort. Dit wijzigt niet met de Omgevingswet.</p> <p>Net als op grond van de Wet natuurbescherming het geval is, kunnen PS op grond van de Omgevingswet in de omgevingsverordening vrijstelling verlenen van de ontheffingsplicht. Het opnemen van deze vrijstelling is alleen mogelijk als dat geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.</p> <p>Ad a t/m c: Deze vragen kunnen niet beantwoord worden omdat dit afhankelijk is van de specifieke soort.</p> <p>Ad d: Het voornemen is om aan Wageningen Environmental Research (voorheen: Alterra) een geactualiseerd advies te vragen over de provinciale vrijstellingslijst ten behoeve van de ontwerp Omgevingsverordening. Dit is ook gedaan in het kader van de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming (1 januari 2017). Vanwege de verschoven invoeringsdatum van de Omgevingswet naar 1 januari 2022, verschuift ook het vragen van een adviesbesluitvorming over de Omgevingsverordening plaatsvindt. PS beslist over het al dan niet opnemen van de vrijstelling in de verordening.</p>
PvdD	<p>Houtopstanden:</p> <ol style="list-style-type: none"> De bossenstrategie slaagt alleen als er voldoende partners worden gevonden. Hoe gaat GS dat doen? Er is geen stimuleringsbeleid voor bosaanleg opgenomen in de Omgevingsvisie en de IOV. Op welke wijze wordt in de omgevingsverordening vastgelegd dat de bossenstrategie voortvarend wordt uitgevoerd? 	<p>Ad a en b: wij verwijzen hiervoor naar onze aanpak zoals in de bossenstrategie opgenomen. De verordening is geen beleidsinstrument maar bevat alleen regels als dat nodig is om beleidsdoelen te realiseren.</p> <p>Ad c: Doelstelling van de regels met betrekking houtopstanden in de Omgevingswet is het behoud van het areaal bos. Hierbij is het uitgangspunt dat als er houtopstanden gekapt worden dit gemeld moet worden en er,</p>

	<p>c. Gaat de verordening alleen over het vervangen van bomen of ook over het aanplanten van meer bomen en het voorkomen van kappen van bomen?</p> <p>d. Kan in de verordening worden over gegaan tot een afdrachtregeling per m² voor de ontwikkeling van bos/natuur?</p>	<p>t.b.v. het behoud van het areaal bos, herbeplanting moet plaatsvinden. PS zijn op grond van de Omgevingswet, net als nu op grond van de Wet natuurbescherming, bevoegd regels te stellen over de wijze waarop de melding moet worden gedaan en de wijze waarop herbeplanting moet plaatsvinden. Dit betekent dat de verordening niet gaat over het aanplanten van meer bomen of het voorkomen van kappen van bomen.</p> <p>Ad d: de huidige IOV bevat al een dergelijke regeling die bij nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied ook verplicht tot kwaliteitsverbetering van het landschap. Gemeenten kunnen daartoe ook een fonds instellen dat bijvoorbeeld gebruikt kan worden voor de aanleg van bos/natuur.</p>
PvdD	<p>Faunabeheer: er is wel herziening gewenst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritisch beoordelen vrijstellingen en vergunningen op voorhand voor schadebestrijding. • Betere controle op schademeldingen en schadeclaims zowel in de agrarische sector als bij andere sectoren (parken, sportvelden, begraafplaatsen). • Ook kijken naar vergunningen aan waterschappen. <p>Er is ook een betere vertegenwoordiging van organisaties met een kritische houding tov jacht en afschot nodig in het bestuur van de FBE. Er zijn diverse proeven gedaan met het niet beheren van populaties die aantonen dat daarmee een gezonde populatie, zonder de door jagers aangedragen problemen, ontstaat. De komst van de wolf als predator kan grote invloed hebben wat tot een tussentijdse evaluatie van het FBP kan leiden. Een looptijd van 6 jaar is te lang.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De in de huidige Interim omgevingsverordening opgenomen vrijstelling betreffen de steenmarter, de veldmuis en de woelrat. Voor andere diersoorten gelden in het kader van faunabeheer géén vrijstellingen op grond van de Interim Omgevingsverordening. Dit betekent dat de vrijstellingslijst in Brabant beperkt is. • De bevoegdheid vergunning te verlenen ligt bij GS en vindt plaats mede op basis van de in 2017 door GS vastgestelde Nota faunabeheer, waar PS bij betrokken is geweest. <p><i>Vertegenwoordiging in Faunabeheereenheid:</i></p> <p>In de Wet natuurbescherming is vastgelegd dat in het bestuur van de FBE de jachthouders uit het werkgebied van de FBE en maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren vertegenwoordigd moeten zijn. De Faunabeheereenheid bestaat, naast de onafhankelijk voorzitter, uit vertegenwoordigers van de volgende organisaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ZLTO - de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging - de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer - de Federatie Particulier Grondbezit

		<ul style="list-style-type: none"> - Staatsbosbeheer - Brabants Landschap en Natuurmonumenten (samen 1 zetel) - Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied - de Dierenbescherming - de Brabantse Milieufederatie. <p>Naar onze mening bestaat het bestuur hiermee uit een brede en evenwichtige vertegenwoordiging van organisaties.</p> <p><i>Tussentijdse evaluatie van het Faunabeheerplan:</i> Het vaststellen van de vereiste looptijd is een bevoegdheid van PS en is op grond van de IOV (net als voorheen in de Verordening natuurbescherming), gelet op de tijd waarbinnen trends in populatieontwikkeling zichtbaar worden, 6 jaar. De FBE rapporteert jaarlijks over de uitvoering van het faunabeheer in Brabant. Indien een rapportage, of andere ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, voorziet de verordening in de mogelijkheid van een tussentijdse wijziging van het Faunabeheerplan, waarvoor op grond van de wet goedkeuring nodig is van GS.</p>
PVV	<p>a. Kan GS aangeven hoe bossen klimaatbestendiger worden door bomen te kappen? Hoe ver strekt de vrijstelling voor het kappen van houtopstanden qua areaal? Hoe verhoudt de vrijstelling zich tot de bescherming van bos en natuur? Hoe kan er sprake zijn van een betere bescherming van houtopstanden als deze gekapt worden? Hoe kan het kappen van bos effectief gehandhaafd worden zonder vergunningplicht? Is de herplantplicht geen wassen neus nu het decennia duurt voordat een bos dezelfde natuurwaarden heeft als voor de kap?</p> <p>b. Is GS bereid de vrijstelling te laten vervallen?</p>	<p>Ad a: Voor een toelichting op de wijze waarop bossen klimaatbestendiger gemaakt kunnen worden verwijzen wij naar de aanpak zoals in de bossenstrategie opgenomen. Naaldbomen zijn bijvoorbeeld niet klimaatbestendig. Daarom willen wij die vervangen door strooiselrijke loofboomsoorten, zoals de Linde, Fladderiep en Els.</p> <p>In de themafiches is aangegeven dat wij voorstellen een vrijstelling op te nemen van de wettelijke herplantplicht voor voedselbossen en agroforestry. Effect van de nu geldende wettelijke verplichting tot herplanten kan een belemmering vormen voor de aanplant van nieuwe voedselbossen of voor agroforestry omdat dit kan leiden tot een waardedaling van de grond. Een vrijstelling kan daarom een extra impuls geven voor de aanplant van nieuwe bomen.</p>

		<p>Vanuit de wet geldt geen vergunningplicht voor het kappen van bomen maar een meldplicht. Naar aanleiding van een melding is adequaat toezicht mogelijk.</p> <p>De herplantplicht houdt in dat de herbepanting op bosbouwkundig verantwoorde wijze moet plaatsvinden. Over de bosbouwkundige verantwoorde wijze van herbepanting zijn regels gesteld in de verordening, waaronder de eis dat de herbepanting binnen een periode van 5 á 10 jaar een gesloten kronendak moet vormen en op termijn tenminste vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden vertegenwoordigt.</p> <p>Ad b: PS beslist over het al dan niet opnemen van de vrijstelling in de verordening.</p>
GLi	<p>De verdere uitwerking van de voorstellen is essentieel. Vooral de handhaving van de regels is verder van groot belang gelet op de steeds verdere achteruitgang van de biodiversiteit.</p> <p>Is de conclusie dat de regels inzake faunabeheer goed werken gestoeld op onderzoek en zo ja, is dat beschikbaar voor PS?</p>	<p>In 2016 is een evaluatie van het provinciaal faunabeleid uitgevoerd. Dit moment viel samen met de invoering van de Wet natuurbescherming op grond waarvan uw staten regels hebben vastgesteld. Mede naar aanleiding van de uitgevoerde evaluatie en de door uw staten vastgestelde regels, hebben wij in 2017 een nieuwe Nota Faunabeheer vastgesteld, waar uw staten bij betrokken zijn geweest. Op basis hiervan hebben wij het Faunabeheerplan goedgekeurd, dat een looptijd heeft tot 2023. Binnen deze looptijd rapporteert de Faunabeheereenheid jaarlijks over de uitvoering van het faunabeheer. Deze rapportages publiceert de Faunabeheereenheid op haar website (Jaarrapportage 2019-2020, eerder jaarrapportages).</p>
Fiche 8 Zwemwater		
PvdD	<p>a. Welke rechtstreeks werkende regels horen bij de voorkeursoptie?</p> <p>b. Heeft de provincie voldoende fte om de uitvoering van de maatregelen ter hand te nemen? En hoeveel gaat dat kosten? De omgevingsverordening kan verwijzen naar de locatiewaarder: wat is de voorkeur van GS?</p>	<p>Ad a: een regeling waarbij de houder van de zwemwatervoorziening verantwoordelijk is om maatregelen te treffen als dat nodig is.</p> <p>Ad b: ons voorstel is er juist op gericht dat niet de provincie maar de houder van de voorziening de maatregelen treft.</p> <p>Ad c en d:</p> <p>In het algemeen gaan locatiewaarders op een goede wijze om met de verantwoordelijkheden. In de gevallen dat een locatiewaarder zijn</p>

	<ul style="list-style-type: none"> c. Gaan locatiehouders momenteel goed om met hun verantwoordelijkheid? Wat voor maatregelen mogen zij nemen? Afschot van dieren? Verwijderen van beplanting? Plaatsen van sanitair? d. Zijn er ingrepen die conflicteren met andere provinciale taken zoals natuurbescherming, waterkwaliteit, zorgvuldig ruimtegebruik? 	<p>verantwoordelijkheid niet volledig invult, wordt daarop handhavend opgetreden. Bij de uitoefening van hun taken zijn locatiehouders voorts gehouden aan overige wettelijke bepalingen uit zowel nationale, provinciale, gemeentelijke of waterschapsregelingen, waaronder flora- en faunabescherming, waterkwaliteit, de regels van het bestemmingsplan etc. Dat betekent dat als zij maatregelen willen nemen, daarvoor de benodigde toestemmingen moeten verkrijgen bij het betreffende bevoegde gezag.</p>
PVV	<ul style="list-style-type: none"> a. Waarom wordt niet gekozen om het huidige beschermingsregiem te handhaven? Waarop baseert GS dat de zorgplicht goed wordt ingevuld? Is GS bereid alsnog regels ter bescherming van de zwemmers op te nemen? b. Waarom staat het voorstel onder punt 3 (kaders meegeven voor vergunning, toezicht, handhaving) op gespannen voet met de Omgevingswet? Is GS alsnog bereid om voor chloorbaden regels op te nemen? c. Onder punt 4 staat dat het risico toeneemt dat achteraf wordt geconstateerd dat veiligheid en hygiëne voor zwemmers groter wordt. Waarom is GS bereid dat risico te lopen? Is GS alsnog bereid regels op te nemen en maximaal in te zetten op het voeren van vooroverleg? 	<p>PS beslist over het al dan niet opnemen van regels in de verordening. Indien PS dat wensen werken wij daartoe voorstellen uit. De themafiches zijn juist opgesteld om PS daartoe in de gelegenheid te stellen.</p> <p>In aanvulling daarop:</p> <p>Ad a: Wij vertrouwen erop dat locatiehouders op goede wijze invulling geven aan hun wettelijke zorgplicht. Gelet op onze ervaringen als toezichthouder, denken wij dat dit gerechtvaardigd is.</p> <p>Ad b: De wetgever heeft -mede vanuit de wens tot deregulering- gekozen om voor chloorbaden algemene regels met doelvoorschriften op te nemen in het Bal. Wij ondersteunen dit. Vanuit veiligheidsoverwegingen is het vooralsnog niet nodig aanvullende regels op te nemen.</p> <p>Ad c: De wetgever gaat er vanuit dat overheden tijdig overleg voeren met elkaar in voorkomende gevallen. Wij vertrouwen erop dat gemeenten daar op goede wijze invulling aangeven.</p>
Fiche 9 Omgevingskwaliteit		
PvdD	<p>Het heeft de voorkeur de huidige regels te behouden. Daarnaast zijn er vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Vanuit provinciaal belang moeten er duidelijk regels gesteld worden. Nu is vaak niet duidelijk waarop provinciale besluiten zijn gebaseerd omdat de kaders te breed zijn. Wat is het vastleggen van principes en hoe vinden die hun oorsprong in de Omgevingswet en de Omgevingsvisie? Graag met voorbeelden. b. Op welke wijze heeft het proces plaatsgevonden om samen met onze partners meer inkleuring te geven aan het begrip 	<p>Ad a-c: Dit onderdeel van de verordening richt zich tot gemeenten. Die moeten de instructieregels betrekken bij het vaststellen van het omgevingsplan. Het is daarom onduidelijk welke besluiten van de provincie worden bedoeld. De bedoeling van instructieregels is dat hiermee aspecten die de provincie belangrijk vindt, worden betrokken in de besluiten van de gemeente. Dat impliceert ook dat de regels een bepaalde mate van beleidsvrijheid geven voor gemeenten om een afweging te maken. In het ene geval is die ruimte groter dan in het andere geval. Duidelijk is wel dat de</p>

	<p>omgevingskwaliteit? Is dat proces inzichtelijk voor PS? Wat wordt bedoeld met meer kleur geven? Welke criteria gelden daarbij?</p> <p>c. Wat betekent diep-rond-breed kijken? Wat wordt bedoeld met kernwaarden en waaruit kunnen we kiezen?</p> <p>d. Veilig en gezond moet duidelijk omschreven worden: wat is veilig en wat is gezond? Wat kan wel doorgaan en wat niet? Graag voorbeelden noemen.</p> <p>e. Als er kaders vervallen, is de provincie dan niet meer in control over het proces? En leidt het afhaken van specifieke regelkaders niet tot willekeur?</p> <p>f. Betekent nieuwvestiging het toelaten van nieuwe stallen? En op welke regelingen is het stellen van voorwaarden gebaseerd?</p> <p>g. Waarom is het verbod op nieuwvestiging niet meer effectief? En niet goed passend in de Omgevingswet? Hoe worden belangen dan wel verankerd?</p> <p>h. Er is al eerder een evaluatie van de rood-voor-groen regelingen gedaan. Die aanpak was succesvol mits ook echt ingezet wordt op groen. Het heeft niet bijgedragen aan vermindering van de veestapel.</p> <p>i. Graag voorbeelden van wanneer de regel soms te ruim en soms te beknellend is.</p>	<p>wetgever de gemeente primair heeft aangewezen als de verantwoordelijke overheid voor activiteiten.</p> <p>In de door uw Staten vastgestelde Brabantse omgevingsvisie is in samenspraak met gemeenten de nieuwe manier van werken vastgelegd met diep-rond en breed kijken en zijn ook de kernwaarden voor het provinciale handelen opgenomen. De inkleuring van omgevingskwaliteit met de principes en randvoorwaarden die daarbij horen, zijn al in de IOV opgenomen. Wij verwijzen daarvoor naar artikel 3.5 IOV en verder.</p> <p>Ad d: Veilig en gezond zijn containerbegrippen die enerzijds concreet invulling krijgen met het stellen van normen voor bijvoorbeeld wateroverlast, geur en geluid, en die anderzijds worden ingevuld bij de afweging over de ontwikkeling van functies. De inpasbaarheid van een ontwikkeling is daarbij vervolgens ook weer afhankelijk van de specifieke situatie in het gebied. Het is daarom in beginsel niet mogelijk om op voorhand aan te geven wat wel/niet kan doorgaan.</p> <p>Ad e: Dit kan niet eenduidig beantwoord worden. Soms betekent het laten vervallen van regels dat er juist strengere uitgangspunten gelden. Soms betekent het laten vervallen van regels doordat die samengevoegd worden met andere regels dat eenzelfde resultaat bereikt wordt. En soms betekent het vervallen van regels dat de provincie op dat vlak vanuit regelgeving geen betrokkenheid meer heeft. In dat laatste geval betekent dat iedere gemeente een eigen afweging kan maken. Dat is geen willekeur maar juist de bedoeling van de wetgever.</p> <p>Ad f - i: in het fiche wordt voorgesteld om anders om te gaan met het verbod op nieuwvestiging en daarvoor criteria te ontwikkelen. De huidige IOV bevat veel regels die alleen zijn opgenomen om een uitzondering te kunnen maken op dit verbod, zoals artikel 3.4, art. 3.31, tweede lid, art 3.43 t/m 3.46, art 3.65, art 3.66, art. 3.75, art 3.77 t/m 3.79. Telkens als zich een nieuwe ontwikkeling aandient, betekent dit dat er nieuwe regels voor opgenomen</p>
--	--	--

		<p>moeten worden, bijvoorbeeld ook om nieuwe woonvormen in het landelijk gebied mogelijk te maken.</p> <p>Daarom wordt voorgesteld om een (stevige) regeling gericht op versterken van omgevingskwaliteit te maken. Dit betekent nadrukkelijk geen vrijbrief voor nieuwvestiging maar een regeling waarin ontwikkelingen alleen mogelijk zijn onder stevige voorwaarden met aantoonbare meerwaarde. Die meerwaarde kan liggen in doelen voor natuur, cultuurhistorie of landschap, maar ook in sanering van bebouwing elders of sociale meerwaarde. Hierbij past ook het voorstel om de bestaande rood-voor-groen regelingen samen te voegen.</p>
PVV	<ul style="list-style-type: none"> a. Betekent het loslaten van specifieke kaders dat er nog meer ruimte wordt geboden aan logistieke centra, wind- en zonneparken? b. Wat is ruimtelijke kwaliteit en hoe wordt die geborgd als er geen specifieke kaders meer gelden? c. Graag voorbeelden waarom de huidige regels niet meer voldoen d. Is GS bereid met PS afspraken te maken over duidelijke kaders voor ruimtelijke kwaliteit ipv te kiezen voor een vage en multi interpretabele benadering? 	<p>Ad a: Afhankelijk welke kaders vervallen, is dat mogelijk. De themafiches bevatten daartoe overigens geen voorstellen.</p> <p>Ad b - c: De omgevingswet gaat uit van omgevingskwaliteit als opvolger van ruimtelijke kwaliteit. In de IOV is hieraan invulling gegeven (art. 3.5 en verder). Het voorstel is voorts niet om alle regels te laten vervallen. Het gaat bijvoorbeeld om de specifieke regels die nu binnen gebieden met groenblauwe waarden gelden voor teeltondersteunende voorzieningen. Door met een robuustere regeling inzake omgevingskwaliteit te werken, kunnen gemeenten gebiedsgericht afwegen of TOV in het gebied passen en zo ja, tot welke omvang en onder welke voorwaarden, zoals versterking van landschappelijke waarden. Zie verder ook onze reactie onder ad f - i bij de PvdD.</p> <p>Ad d: PS stellen de omgevingsverordening vast.</p>
GLi	<p>De voorstellen zijn 'boterzacht': hoe stimuleer je zorgvuldig ruimtegebruik en hoe grijp je in? Er moeten meer borgingen komen in de omgevingsverordening zodat de provincie meer mogelijkheden heeft om als regisseur te functioneren en daardoor een goede omgevingskwaliteit te bereiken en daarop ook te kunnen handhaven.</p>	<p>Het stimuleren van zorgvuldig ruimtegebruik is al jarenlang een speerpunt van het provinciale beleid. En met succes: de vraag naar woningen is in de afgelopen periode grotendeels binnenstedelijk gerealiseerd. Door regionale afstemming en met het stimuleren van hergebruik van leegkomende locaties in zowel stedelijk als buitengebied geven wij hieraan invulling. In de IOV is daarbij een stevigere koppeling gelegd met als er nieuwe bebouwing wordt opgericht dat dit gepaard gaat met sanering van bebouwing elders. Die inzet</p>

		willen wij, waar mogelijk, verder uitbouwen in de omgevingsverordening. Wij verwijzen verder naar onze reactie onder f – i op de inbreng van de PvdD.
Fiche 10 Natuur – NNB		
PvdD	<p>Het heeft de voorkeur de huidige regels te behouden. Gelet op de provinciale verantwoordelijkheid moet de provincie de natuur beschermen met een Nee, tenzij.</p> <ol style="list-style-type: none"> Als de regels goed werken, waarom dan aanpassing? Wat zijn de verschillen in aanpak? Wat zijn de juridische consequenties van de samenvoeging Nee, tenzij en saldo-benadering? Wat zijn de voor- en nadelen? Hoe werken de attentiezones natte natuur? Wat doet de provincie als er geen aandacht wordt gegeven aan de hydrologie? Wat betekent het als beek- en kreekherstel en evz worden samengevoegd? Wordt er dan opnieuw minder natuur gerealiseerd? 	<p>Ad a: Het is geenszins de bedoeling van het voorstel om een mindere bescherming te bieden aan de natuur. De huidige nee, tenzij biedt echter weinig aanknopingspunten voor een kwalitatieve benadering waarbij de natuurwaarden in een gebied worden versterkt. Daarom wordt voorgesteld om te onderzoeken of de saldobenadering en de nee, tenzij samengevoegd kunnen worden.</p> <p>Ad b: deze attentiezones zijn overgenomen uit het provinciale waterbeleid en de reconstructieplannen. In deze zones gelden regels voor ingrepen met negatieve hydrologische effecten op de natte natuur in het er binnen gelegen gebied. Als een plan onvoldoende aandacht schenkt aan de hydrologische aspecten, treedt de provincie in overleg en dient zij eventueel een zienswijze in.</p> <p>Ad c: Dit onderzoek wordt opgepakt in het kader van het nieuw op te stellen Regionaal waterprogramma. Omdat dit nog niet gereed is, kunnen wij dit niet beantwoorden. Op hoofdlijnen geldt dat beide werkingsgebieden nu al vaak samenvallen.</p>
PVV	<ol style="list-style-type: none"> Is GS bereid de huidige mogelijkheden voor windturbines in het NNB te heroverwegen? Zo nee, hoe verhoudt die mogelijkheid zich tot het tegengaan van ontwikkelingen met een negatief effect op de natuurwaarden? Welke gevolgen heeft het attentiegebied waterhuishouding op onze agrarische sector? Hangt dit samen met de stikstofproblematiek? Waarom wordt het voldoen aan de N2000 en KRW-doelen bemoeilijkt als we het attentiegebied waterhuishouding niet opnemen? De regels zijn dus niet perse noodzakelijk? Welke andere opties zijn er? 	<p>Ad a: PS beslist over het al dan niet opnemen van regels in de verordening. Het is niet aan ons om het wel/niet opnemen van regels te heroverwegen.</p> <p>Ad b: In deze zones gelden regels voor ingrepen met negatieve hydrologische effecten op de natte natuur in het er binnen gelegen gebied. Dit is al jarenlang geldend beleid en staat los van de huidige stikstofproblematiek.</p> <p>Ad c: vanuit N2000 wordt ingezet op het vormgeven van herstelmaatregelen PAS. Dit zijn vaak maatregelen die een vernatting met zich brengen. Als de zones vervallen, kan dat betekenen dat er aanvullende maatregelen vanuit N2000 nodig zijn. Dit geldt ook voor de KRW-doelen voor een goede</p>

		kwantitatieve grondwatoestand. Als de zones vervallen, kan dat betekenen dat er aanvullende maatregelen vanuit N2000 en/of KRW nodig zijn.
Fiche 11 Groenblauwe waarden		
PvdD	<p>In de gebieden met groenblauwe waarden moeten de beschermingsregels verder uitgewerkt worden: wat mag wel en wat niet? Welke criteria bepalen of iets binnen het gebied wordt opgenomen? Zijn ook potentiële waarden daarbij van belang?</p> <ol style="list-style-type: none"> Wie bepaalt en op wat voor criteria de herijking van de begrenzing van de gebieden? Spelen landschappelijke waarden daarbij een rol? Hoeveel gebied vervalt? Kunnen er ook nieuwe gebieden bijkomen? De huidige GBM vervult ook een bufferfunctie voor het NNB. Blijft dat en hoe wordt dat geborgd? Specifieke regels voor functies vervallen. Dat is een groot risico. In deze gebieden moet juist een 'teelt volgt peil' beleid gevoerd worden. Er moeten duidelijke minimeisen gesteld worden. Neem geen regels op om wateroverlast te voorkomen maar regels die kapitaalintensieve functies tegengaan. Betekent de koppeling met energie dat er windmolens, zonneparken en mestvergisters zijn toegestaan? 	<p>Ad a - b: Het voorstel voor de omgevingsverordening is gebaseerd op:</p> <ol style="list-style-type: none"> het identificeren van gebieden waarbinnen (groenblauwe of andere) waarden aanwezig zijn zodat de gemeente daarmee rekening kan houden in haar besluitvorming; het borgen dat bij ontwikkelingen (in die gebieden) rekening wordt gehouden met aanwezige waarden en inzetten op het versterken van die waarden. <p>Met een dergelijk systematiek is het niet nodig om de beschermingsregels verder uit te werken. Bovendien geldt bij nieuwe ontwikkelingen dat de diep, rond en breed afweging uit de Omgevingsvisie wordt toegepast.</p> <p>Voor de begrenzing van de groenblauwe waarden wordt gekeken naar de drie doelen die in het themafiche staan benoemd. Uiteraard worden de uitkomsten van de afweging aan PS kenbaar gemaakt. De voorstellen worden gebaseerd op het beleidstraject vanuit het regionaal waterprogramma en de daarop gebaseerde uitwerking.</p> <p>Ad c: regels rondom 'teelt volgt peil' kunnen nodig zijn. Dat wordt nog verder onderzocht (zie fiche 19 Landbouw - plantaardig).</p> <p>Ad d: de mogelijke ontwikkeling van duurzame energie is gekoppeld aan de afweging zoals hierboven omschreven.</p>
PVV	<ol style="list-style-type: none"> De gebieden met groenblauwe waarden zijn belangrijk vanwege drie doelen. Kan dat nader onderbouwd worden? Welke kansen voor de energietransitie zijn er in deze gebieden en hoe verhoudt zich dat tot het herstellen van omgevingskwaliteit? 	<p>De onderbouwing van de doelen en gebieden is opgenomen in de Structuurvisie RO 2014. Een verordening is alleen een instrument om de doorwerking van beleid dat elders is gemaakt te laten doorwerken. De begrenzing wordt herijkt, mede in het kader van de Visie Klimaatadaptatie en de opstelling van (het wettelijk verplicht) het regionaal waterprogramma.</p> <p>Ad b: Doordat in sommige gebieden de agrarische functie zal verdwijnen, bijvoorbeeld vanwege vernatting, ontstaan er mogelijkheden voor andere functies. Dit is conform uitgangspunten die in de Brabantse Omgevingsvisie zijn opgenomen maar heeft nog wel verdere uitwerking.</p>

GLi	Betekent dit dat er grote delen van de groenblauwe mantel, die belangrijk is als natuurbuffer, vervallen? Krijgen PS inzicht in welke gebieden verdwijnen en waarom?	Voor de begrenzing van de groenblauwe waarden wordt daarbij gekeken naar de drie doelen die in het themafiche staan benoemd. Hierbij is ook de bufferfunctie benoemd. Uiteraard worden de uitkomsten van de afweging aan PS kenbaar gemaakt.
Fiche 12 Cultuurhistorische waarden		
VVD	Voorkeur voor alternatief 2.	<p>De op de CHW-kaart opgenomen cultuurhistorisch waardevolle gebieden zijn vanuit bovengemeentelijke aspecten belangrijk. In veel gevallen is aantasting onomkeerbaar. Door deze in de verordening te benoemen en in de CHW-kaart te beschrijven, biedt dit duidelijkheid aan gemeenten waar en welke bovenlokale waarden aanwezig zijn. Hierdoor kunnen gemeenten deze juist goed in hun afweging betrekken. Het opnemen van deze gebieden biedt daarbij niet alleen duidelijkheid maar ontlast gemeenten ook in het verrichten van eigenstandig onderzoek.</p> <p>Onze insteek is in lijn met de vastgestelde Omgevingsvisie waarin expliciet is aangegeven dat de provincie de wezenskenmerken van bovengemeentelijke cultuurhistorische waardevolle gebieden en landschappen beschermd.</p>
PvdD	<p>Optie 1 heeft de voorkeur.</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Er worden vragen gesteld over welke gebieden en waarden zijn benoemd en hoe die zijn bepaald? Welke (cultuurhistorische) landschappen zijn beschermd, horen karakteristieke zandpaden ook tot lijnen die buiten het beschermde vlak doorlopen? b. Welke beschermingsregels gelden er en waar zijn die opgenomen? Hoe worden de belangen geborgd en gecontroleerd? Welke sanctie staat er op niet naleven? c. Gelden voor de NHW ook alle voorwaarden vanuit UNESCO? Hoe worden die in de verordening opgenomen? 	<p>Ad a: De kwalitatieve beschrijvingen hebben veelal een beleidsmatige insteek. Het in de verordening opnemen van die beschrijvingen betekent een onnodige juridificering waarbij er waarschijnlijk veel vragen en procedures ontstaan over iedere grens die is opgenomen. Dat is niet wenselijk en ook niet nodig. In het huidige systeem zijn de gebieden met waarden in de verordening aangeduid en worden de kwaliteiten beleidsmatig in de CHW-kaart beschreven. Daardoor is er ruimte om maatwerk te leveren. Hierbij geldt eenzelfde systematiek als beschreven onder de groenblauwe waarden. Vanuit provinciale optiek is er daarbij niet voor gekozen om alle zandpaden te duiden en te beschermen. Alleen zandpaden die onderdeel zijn van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden uit de verordening en de CHW worden beschermd als ze beschreven zijn. Karakteristieke zandpaden die buiten deze beschermde gebieden liggen worden vanuit provinciale optiek niet beschermd. Vanuit de subsidiariteitsoverweging is dat de verantwoordelijkheid van gemeenten. Voor informatie over welke gebieden</p>

		<p>en waarden het gaat, alsmede de beschermingsregels verwijzen wij naar de IOV en de CHW-kaart.</p> <p>Ad b: De instructieregels borgen dat de gebieden en beschreven waarden in een omgevingsplan worden opgenomen. Hier zien wij op toe vanuit het proces van planbegeleiding. Het naleven van de regels uit het omgevingsplan is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Doel van de regels is om te zorgen dat de waarden bij ontwikkelingen in zo'n gebied worden betrokken zodat deze waarden en karakteristieken van landschap zo min mogelijk worden aangetast en juist hersteld of versterkt worden.</p> <p>Ad c: Voor de NHW geldt dat de kernkwaliteiten beschreven moeten worden in de verordening. Niet alle UNESCO-voorwaarden hoeven in de verordening te worden opgenomen. Vanuit UNESCO moeten de Outstanding and Unique Values (OUV) worden beschermd en in stand gehouden. Hoe daaraan invulling wordt gegeven is een eigen verantwoordelijkheid. In samenspraak met de andere provincie ontwikkelen wij daartoe een gezamenlijk kader.</p>
PVV	<ul style="list-style-type: none"> a. Hoe worden cultuurhistorische landschappen gevrijwaard van elementen die de waarden aantasten, zoals logistieke terreinen, wind- en zonneparken? Is GS bereid hiervoor nadere regels op te stellen? b. Hoe worden de gebieden beschermd tegen horizonvervuiling door nieuwe stedelijke ontwikkelingen? Is GS bereid nadere regels op te nemen? c. Waarom wordt niet gekozen voor alternatief 1? Dat geeft een betere bescherming. Welke maatwerkafwegingen bedoelt GS? Zijn wind- en zonneparken uitgesloten van dat maatwerk? 	<p>PS beslist over het al dan niet opnemen van regels in de verordening. Indien PS dat wensen werken wij daartoe voorstellen uit. De themafiches zijn juist opgesteld om PS daartoe in de gelegenheid te stellen. In aanvulling hierop geldt voor de gebieden met cultuurhistorische waarden eenzelfde systematiek als binnen de gebieden met groenblauwe waarden en die wij daar hebben omschreven in reactie op de inbreng van de PvdD.</p> <p>De regels richten zich daarbij niet alleen op het beschermen van waarden maar juist ook op het maken van een goede afweging in geval van ontwikkelingen zodat de cultuurhistorische waarden van een gebied worden betrokken en karakteristieken van landschap zo min mogelijk worden aangetast en juist hersteld of versterkt worden.</p> <p>Voor onze reactie op alternatief 1 verwijzen wij naar onze reactie hierboven bij de PvdD.</p>
Fiche 13 Aardkundige waarden		

VVD	Voorkeur voor alternatief 2.	Wij verwijzen naar onze reactie onder cultuurhistorische waarden. Voor aardkundige waarden geldt dat aantasting altijd onomkeerbaar is. Vanuit provinciale optiek zijn alleen bovengemeentelijke en unieke waarden begrensd en beschreven.
PvdD	<p>a. Wat is het verschil tussen voorkeursalternatief en optie 1? Worden de provinciale belangen dan beter geborgd?</p> <p>b. Waardoor is er een betere bescherming voor de peelrandbreuk als die op de kaart wordt opgenomen?</p>	Wij verwijzen naar onze reactie onder cultuurhistorische waarden. Ad b: de peelrandbreuk is nu niet in zijn geheel als aardkundig waardevolle structuur opgenomen. Recent nog bleek dat een gemeente onvoldoende bewust was van de ligging van de breuk in een gebied waarvoor plannen in ontwikkeling waren. Dit is ongewenst.
Fiche 14 Klimaat		
PvdD	Klimaatbestendig bouwen houdt niet in dat er in de uiterwaarden wordt gebouwd, tenzij op terpen.	Wij nemen dit voor kennisgeving aan.
PVV	Welke klimaatdoelen worden bedoeld met de passage dat ook aanpassingen van de vitale bodem en groenblauwe waarden bijdragen aan de klimaatdoelstellingen.	Deze passage moet vooral gelezen worden als het leggen van een verbinding met andere fiches die bijdragen aan de klimaatdoelen. Zoals het fiche landbouw-plantaardig waarin het werken aan een vitale bodem en het langer vasthouden van water door de bodem belangrijke aandachtspunten zijn. Verder vervullen juist de gebieden waarbinnen groenblauwe waarden aanwezig zijn een belangrijke rol om de klimaatdoelen, zoals meer ruimte om water op te vangen en vast te houden, te realiseren.
Fiche 15 Duurzame energie		
PvdD	<p>Met instructieregels delven natuurbelangen het onderspit. Het heeft daarom de voorkeur met rechtstreeks werkende regels te werken.</p> <p>a. Is het mogelijk om eisen te stellen aan de plaatsing van windturbines ter bescherming van vogels en vleermuizen?</p> <p>b. Is het mogelijk om eisen te stellen aan een verplichte bijdrage aan de opvang van niet-dodelijke slachtoffers van turbines?</p> <p>De plaatsing van wind en zon in natuurgebieden is onwenselijk.</p>	<p>Het opwekken van duurzame energie valt in termen van de Omgevingswet onder een evenwichtige toedeling van functies. Het is slechts onder zeer bijzondere omstandigheden mogelijk dat PS daarvoor rechtstreeks werkende regels (functietoedelingsregels) in de omgevingsverordening opneemt.</p> <p>Overigens is de provincie bevoegd voor installaties waarin meer dan 5 MW wordt opgewekt. Gelet daarop is het opnemen van rechtstreeks werkende regels niet nodig.</p> <p>Met instructieregels kunnen daarbij eisen worden gesteld aan de plaatsing van windturbines. Voor de bescherming van vogels en vleermuizen gelden vanuit soortenbescherming al specifieke kaders.</p>

		<p>De plaatsing van wind- en zonneparken is gekoppeld aan maatschappelijke meerwaarde. Desgewenst kan met die bijdrage ook invulling worden gegeven aan de opvang van niet-dodelijke slachtoffers.</p> <p>Een dergelijke invulling kan vanuit een evenwichtige toedeling van functies niet verplicht worden gesteld.</p> <p>Bij de ontwikkeling van windturbines is ook een omgevingsvergunning (voor de flora- en fauna-activiteit) nodig als de aanleg of het gebruik van windturbines leidt tot het verstoren of doden van beschermde dieren, zoals vleermuizen of vogels (of tot aantasting van het voortplantings- of rustplaatsen). Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan is aan strikte wettelijke eisen (dus in die zin is de bescherming al goed geborgd). Via ontheffing/vergunning is het niet mogelijk eisen te stellen aan een verplichte bijdrage voor opvang van niet-dodelijke slachtoffers.</p>
PVV	<p>Waarom wordt de gebiedsgerichte benadering gekoppeld aan het RES terwijl dat geen vrije keuze van de gemeente is? Kan uitgesloten worden dat heel Brabant een wind- en zonnepark wordt? En zo ja, hoe?</p> <p>Waarom is er geen alternatief dat toeziet op het verder inperken van de mogelijkheden van duurzame energie?</p>	<p>In het fiche wordt voorgesteld om de ontwikkeling beleidsmatig te koppelen aan het RES of een gemeentelijke omgevingsvisie. Dit wordt nog nader onderzocht en aan PS voorgelegd.</p> <p>Er is geen alternatief opgenomen waarin de mogelijkheden voor duurzame energie worden ingeperkt omdat de provincie zich heeft verbonden aan de afspraken uit het klimaatakkoord. De voorstellen in de themafiches houden rekening met bestaande afspraken en (wettelijke) verplichtingen.</p>
<p>Fiche 16 en 17 Duurzame stedelijke ontwikkeling en stedelijke functies</p>		
PvdD	<p>Het heeft de voorkeur de huidige regels en werkingsgebieden te behouden. En voor bedrijventerreinontwikkeling en detailhandel strengere regels op te nemen. De zoekgebieden kunnen wel vervallen.</p>	<p>Inhoudelijk blijven de bestaande regels gehandhaafd en worden er rondom verstedelijking afspraken gemaakt in het regionaal overleg. De inhoudelijke regels rondom zorgvuldig ruimtegebruik voor verstedelijking buiten bestaand stedelijk gebied blijven ook gehandhaafd maar worden wel losgekoppeld van het werkingsgebied Verstedelijking afweegbaar dat vervalt. Wij denken dat het daarbij niet nodig is om strengere regels op te nemen voor bedrijventerreinontwikkeling of detailhandel. De afspraken die hierover gemaakt worden brengen al met zich mee dat zeer terughoudend en alleen bij gebleken noodzaak ontwikkelingen zijn.</p>

PvdD	<p>Wonen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Er komen meer mogelijkheden voor kleinschalige projecten en nieuwe woonvormen ook op VAB. Dat heeft voordelen maar betekent ook versnipperd wonen in het buitengebied. Biedt de ladder hiervoor wel voldoende tegenwicht? b. Waarom zijn de nieuwe woonvormen een probleem? Wat is een afronding? Worden die locaties dan benut voor woningbouw? c. Wat is sociale innovatie en welke criteria gelden? Wie controleert de plannen? 	<p>De ontwikkeling van kleinschalige woonprojecten is mogelijk mits dit past in de omgeving. Uitgangspunt daarbij is dat deze ontwikkelingen in beginsel in de nabijheid van de kernen en de daarbinnen aanwezige voorzieningen plaatsvindt. Wij sluiten ontwikkelingen elders niet uit, mits dit vanuit omgevingskwaliteit past bij omliggende functies en waarden in de omgeving en de maatschappelijke behoefte.</p> <p>Binnen de huidige kaders is de toevoeging van woningen buiten bestaand stedelijk gebied of zoekgebied niet toegestaan. Daarom is aanpassing van de regels op dat punt nodig.</p> <p>Een concrete regeling moet nog verder worden uitgewerkt. Wij betrekken daarbij ervaringen die in het afgelopen jaar zijn opgedaan vanuit de VAB-impuls. Wij verwijzen voorts naar het actieprogramma Nieuwe woonvormen en zelfbouw waarover de Staten zijn geïnformeerd in de statenmededeling van 10 maart 2020, 4666686.</p> <p>Als de gemeente een (wijziging van een) omgevingsplan vaststelt, wordt dit aan de provincie toegezonden die dan kan bezien of de aandachtspunten vanuit de provincie op juiste wijze zijn betrokken.</p>
PvdD	<p>Bedrijventerreinen</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Bedrijventerreinen worden nog steeds buiten bestaand gebied aangelegd. Is een systeem van saldering mogelijk waarbij ontwikkeling alleen in bestaand gebied mogelijk is en niet daarbuiten? b. Hoe wordt zorgvuldig ruimtegebruik geborgd op bedrijventerreinen? c. Te veel logistiek is niet wenselijk. Hoe wordt integraal naar alle effecten gekeken? De regionale afstemming is een eenzijdige bestuurlijke afweging. d. Het toelaten van logistiek op bestaande terreinen heeft juist de voorkeur. Dat gemeenten geen grip hebben op die ontwikkelingen betekent niet dat er kostbare ruimte in het buitengebied opgeofferd moet worden. 	<p>Vanwege de hinder naar de omgeving en het ruimtebeslag is het vaak niet mogelijk om bedrijventerreinen binnen bestaand stedelijk gebied te ontwikkelen. Een systeem van saldering waardoor ontwikkeling alleen binnenstedelijk plaatsvindt lijkt ons daarom niet haalbaar. Desgewenst is het wel mogelijk dat een ontwikkeling van bedrijventerrein buiten stedelijk gebied gekoppeld wordt aan de sanering van gebouwen elders.</p> <p>Rondom zorgvuldig ruimtegebruik op bedrijventerreinen bevat de IOV regels. Het voorstel is om die regels te handhaven.</p> <p>Voor logistiek maken wij evenals voor andere stedelijke ontwikkelingen regionaal afspraken. Hierbij zijn nieuwe ontwikkelingen alleen mogelijk in gevallen dat daarvoor aantoonbare vraag en behoefte is. De concrete locatieafweging vindt daarbij in eerste instantie plaats door gemeente waarbij een integrale afweging wordt gemaakt van belangen die spelen. Wij vinden de ontwikkeling van logistiek op bestaande terreinen vanuit</p>

	<p>e. Strakkere sturing via regionale afspraken is noodzaak. Logistieke bedrijven moeten een tijdelijke vergunning krijgen zodat ze na de termijn verdwijnen. Dat voorkomt verpaupering op lange termijn en geeft meer sturingsmogelijkheden.</p>	<p>zorgvuldig ruimtegebruik een prima ontwikkeling, mits dat inpasbaar is in de omgeving. Wij constateren alleen dat er rondom die ontwikkelingen vaak veel onrust in de pers bestaat waardoor er wellicht een beeld ontstaat dat er overal in Brabant alleen maar logistiek wordt ontwikkeld.</p> <p>De afspraken rondom bedrijventerreinontwikkeling brengen al met zich mee dat ontwikkeling zeer terughoudend en alleen bij gebleken noodzaak en een concrete vraag mogelijk is. De mogelijkheid van tijdelijke vergunningen is vooral inzetbaar bij ontwikkelingen waarvan aannemelijk is dat er op termijn geen behoefte meer voor is. Volgens de prognose Werklocaties is de verwachting dat de vraag naar grootschalige kavels voor logistiek de komende jaren nog aanhoudt. Juist ook in relatie tot mogelijke verpaupering willen wij overigens de (on)mogelijkheden van het vastleggen van eisen m.b.t. circulair bouwen van (bedrijven)vastgoed en -terreinen verkennen.</p>
PvdD	<p>Hergebruik leegstaand vastgoed in landelijk gebied</p> <p>a. Welke invloed heeft de provincie op hergebruik van leegkomend vastgoed in het buitengebied? Welke eisen stelt de provincie en hoe wordt dat vastgelegd?</p> <p>b. Hoe wordt bepaald wat en hoeveel er gebruikt kan worden en wat niet. Hoe worden de belangen van de provincie geborgd?</p> <p>c. Wat gebeurt er als iets een andere bestemming krijgt?</p>	<p>De voorwaarden voor hergebruik van leegstaand vastgoed in het landelijk gebied zijn met de vaststelling van de IOV al aangepast. Hierbij is een belangrijke rol gelegd bij beleidsontwikkeling door gemeenten waarin zij vooraf aangeven welke mogelijkheden zij in een bepaald gebied zien. Bij de ontwikkeling van dat beleid vragen wij om rekening te houden met de (ontwikkeling van) waarden en omgevingskwaliteit en de in een gebied aanwezige functies. Ook sloop van leegstand vastgoed is daarbij belangrijk aandachtspunt.</p> <p>Met deze regeling is de verantwoordelijkheid nadrukkelijk bij de gemeente gelegd. Vanuit het gedachtegoed van de Omgevingsvisie vertrouwen wij er op dat gemeenten ons uitnodigen om samen met hen vorm te geven aan de ontwikkeling van beleid via het diep-, rond- en breed kijken.</p>
PvdD	<p>Vrije tijdsvoorzieningen</p> <p>a. Wat betekent het dat grootschalige recreatieterreinen in bebouwd gebied worden gebracht? Vallen alle recreatieparken daaronder zodat bewoning wordt gelegaliseerd? Hoe wordt dat tegen gegaan?</p>	<p>Het terrein waar de bestaande bebouwing staat van de Efteling en Beekse Bergen en nog enkele grootschalige recreatieparken, is nu abusievelijk opgenomen als Verstedelijking afweegbaar. Dat willen wij herstellen. De huidige IOV kent naast verstedelijking afweegbaar alleen het werkingsgebied Bestaand stedelijk gebied of Landelijk gebied. Daarvan is bij deze parken geen sprake. Daarom stellen wij voor om de bestaande bebouwing aan te</p>

	<p>b. Wat zijn kleinschalige vrijetijdsvoorzieningen en waarom kunnen die niet in de kern? Wat voor nieuwvestiging?</p>	<p>duiden als bebouwd gebied. Dit voorstel geldt daarbij zeker niet zeker niet voor alle recreatieparken.</p> <p>De regeling kleinschalige vrijetijdsvoorzieningen heeft oa betrekking op sportvelden, schuttersgilden en dergelijke die ook nu in kernrandzones kunnen worden ontwikkeld. Deze regels kunnen vervallen als de ontwikkeling gekoppeld wordt aan de regeling omgevingskwaliteit.</p>
PVV	<p>a. Welke nieuwe woonvormen en sociale innovatie worden bedoeld? Wat is een vernieuwende vorm van samenleven?</p> <p>b. Waarom wordt de logistieke vraag op zo'n grote schaal in Brabant ingevuld met alle aantasting die daarmee gepaard gaat van omgevingskwaliteit?</p> <p>c. Kan er aangegeven worden waarom het regionale overleg rondom de afstemming logistiek werkt gelet op de kritiek van omwonenden. Welke regionale afspraken worden bedoeld over energie, klimaat en landschap?</p> <p>d. Is GS bereid regels op te nemen die de negatieve effecten van de verdozing tegengaan?</p>	<p>Ad a: Wij verwijzen naar het actieprogramma Nieuwe woonvormen en zelfbouw waarover de Staten zijn geïnformeerd in de statenmededeling van 10 maart 2020, 4666686.</p> <p>Ad b: Wij gaan zeer terughoudend om met de ontwikkeling van nieuwe logistieke terreinen. De afspraken rondom bedrijventerreinontwikkeling brengen met zich mee dat ontwikkeling alleen bij gebleken noodzaak en een concrete vraag mogelijk is. Bij het maken van de afspraken wordt er op regionale schaal gekeken welke omvang nodig is en op welke plek dat het beste ontwikkeld kan worden.</p> <p>In het regionaal overleg maken wij bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen ook afspraken over de andere opgaven die in de Brabantse omgevingsvisie zijn benoemd, zoals klimaatadaptatie, het benutten van de mogelijkheden voor duurzame energie en het versterken van de kwaliteiten van het landschap.</p> <p>Ad d: Indien PS dat wensen werken wij daartoe voorstellen uit. De themafiches zijn juist opgesteld om PS daartoe in de gelegenheid te stellen.</p>
GLi	<p>Het laten vervallen van de groene en rode contour betekent een vrijbrief aan gemeenten om te bouwen in het schaarse groen. Juist hier moet de provincie begrenzen.</p> <p>Voor grootschalige logistiek is het de wens om duidelijker aan te geven welke logistiek de provincie wel/niet wil. Afspraken over energie, klimaat en landschap moeten ook duidelijk gedefinieerd worden: we willen niet steeds meer van hetzelfde maar juist aantoonbare meerwaarde.</p> <p>Strakkere sturing in het regionaal overleg is daarbij nodig en de provincie moet duidelijk kiezen. Geen Alibaba, Amazon en geen arbeidsmigranten hierheen halen die we niet kunnen huisvesten. Geen groen veranderen in</p>	<p>In Brabant kennen wij geen rode en groene contouren. Uitgangspunt is dat verstedelijking plaatsvindt binnen bestaand stedelijk gebied. Als daarvoor onvoldoende mogelijkheden bestaan, is een ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk. Hiervoor zijn in de IOV de werkingsgebieden Verstedelijking afweegbaar aangeduid.</p> <p>In het voorstel blijven de huidige uitgangspunten gehandhaafd. Alleen de aanduiding van gebieden waar verstedelijking mogelijk is vervalt. Dat betekent niet dat overal ontwikkeling mogelijk is. Gemeenten moeten daarvoor nu zelf beleid ontwikkelen in hun omgevingsvisie en daarin de</p>

	blokkendozen maar alleen nog energieneutrale centra (of energieneutraal-plus)	afweging maken waar ontwikkelingen en onder welke voorwaarden mogelijk zijn. Voor nieuwe stedelijke opgaven maken wij in het regionaal overleg afspraken. Daarbij zijn zorgvuldig ruimtegebruik, behoefteonderbouwing en concrete vraag, energieneutraliteit, klimaatadaptatie en het versterken van omgevingskwaliteit belangrijke aandachtspunten. Met de vaststelling van de Aanpak werklocaties 2020-2023 scherpens we ons beleid voor grootschalige logistiek verder aan. Voor alle typen logistiek is het onze beleidsinzet dat een nieuwe- of uitbreiding van die bedrijvigheid nadrukkelijk regionale meerwaarde heeft (selectief beleid XXL logistiek).
Fiche 18 Landbouw – Veehouderij		
PvdD	<p>a. De provincie moet een integraal landbouwbeleid ontwikkelen met gelijke benadering van alle gemeenten. Het beleid moet zich richten op een grondgebonden, circulaire en biologische veehouderij.</p> <p>b. gemeenten interpreteren de regels allemaal anders dus het is nodig om met rechtstreeks werkende regels te werken zodat burgers op gelijke manier worden beschermd tegen fijnstof, ammoniak, gezondheidsrisico's, geur- en geluidsoverlast.</p>	<p>Er wordt momenteel aan nieuw landbouwbeleid gewerkt.</p> <p>De wetgever heeft de verantwoordelijkheid voor de evenwichtige toedeling van functies bij gemeenten gelegd. De provincie kan daarvoor slechts in zeer uitzonderlijke situaties rechtstreeks werkende regels stellen. De huidige rechtstreeks werkende regels komen in ieder geval te vervallen en moeten daarom worden omgezet. Om de werking van deze regels te continueren, voorziet de Omgevingswet in een mogelijkheid om voorbeschermingsregels vast te stellen, die in het Omgevingsplan van de gemeenten worden opgenomen.</p> <p>Als de provincie het belangrijk vindt dat de genoemde aandachtspunten door gemeenten in het omgevingsplan worden opgenomen, moet ze daarvoor instructieregels vaststellen in de omgevingsverordening.</p>
PVV	Is GS bereid om te kiezen voor het beleidsalternatief schrap alle veehouderijmaatregelen? En wat zijn de mogelijkheden en consequenties van een dergelijk alternatief?	PS beslist over het al dan niet opnemen van regels in de verordening. Het is niet aan ons om voor een bepaald beleidsalternatief te kiezen. Bij het uitwerken van alternatieven in de themafiches zijn wij bij dit onderwerp uitgegaan van de recente besluiten die door PS zijn genomen en de door PS vastgestelde beleidskaders.
GLi	Meer inzetten op geurreductie en het verlagen van de geurnormen. Het opnemen van een eigen fijnstof-norm is zinvol, gelet op de slechte luchtkwaliteit. Meer meten ipv berekenen.	De verordening is geen beleidsinstrument maar een uitvoeringsinstrument. De voorstellen zijn gebaseerd op de huidige besluiten en beleidskaders.

Fiche 19 Landbouw – plantaardig

PvdD

- a. De voorstellen schieten te kort. Het beleid moet zich richten op een duurzame landbouw. Daarom moeten er rechtstreeks werkende regels worden opgenomen voor biologische teelt, stoppen met landbouwgif, spuitvrije zones, stimulatie van plantaardige eiwitten.
- b. Op welke wijze wordt bij de vrijstelling voor berekening rekening gehouden met de warmere zomers?

Ad a: De wetgever heeft gemeenten als eerste verantwoordelijk gemaakt voor de evenwichtige toedeling van functies. De provincie is vanuit de wet verplicht terughoudend om te gaan met het stellen van rechtstreeks werkende regels. Belangrijke aspecten bij de bevoegdheidsvraag voor het opnemen van rechtstreeks werkende regels zijn:

- bieden de rijksregels ruimte voor regulering door mede-overheden;
- en zo ja, is het vanuit subsidiariteit nodig dat de provincie die regels stelt.

De huidige rechtstreeks werkende regels voor de ontwikkeling van veehouderijen moeten daarom bijvoorbeeld worden omgezet naar regels die in het omgevingsplan komen.

Als de provincie het vanuit haar beleidsdoelen belangrijk vindt dat de benoemde aandachtspunten door gemeenten in het omgevingsplan worden opgenomen, kan ze daarvoor instructieregels vaststellen in de omgevingsverordening. Daarbij is het wel altijd eerst nodig om daarvoor beleid te formuleren en vast te stellen, bijvoorbeeld in een onverplicht beleidsprogramma. Bij de vaststelling van dat beleid wordt tevens aangegeven met welke instrumenten de provincie het beleid wil uitvoeren. De omgevingsverordening is dan 1 van de mogelijke instrumenten.

Ad b: De vrijstelling uit de IOV heeft betrekking op een vrijstelling van de vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming. Deze vrijstelling geldt alleen voor gebieden die buiten beschermingszones van het NNB (en dus N2000) liggen. Voor dit Brabantse beregeningsbeleid is in 2014 een passende beoordeling gemaakt.

Naast de vergunningplicht uit de Wnb zijn de waterschappen bevoegd gezag als het gaat om het onttrekken van water. Als uitwerking van de bestuursopdracht 'stoppen van de verdroging' zijn wij met alle betrokken partijen in gesprek voor een (gebiedsgerichte) samenhangende aanpak.

GLi	Bij TOV is ook een aanvulling nodig voor de verwarmde vollegrondsteelten. Dit is vanuit de energietransitie niet wenselijk (ook niet de biomassa gestookte warmte).	Dit heeft met name betrekking op het toepassen van verwarming bij vollegrondsaspergeteelt waar dit (in de huidige situatie) op een klein deel van het areaal wordt toegepast. Doel is het enkele weken vervroegen van de oogst, waardoor hogere prijzen voor het product gerealiseerd kunnen worden. Een andere manier om asperges te kunnen vervroegen is de teelt in kassen. Ook dan wordt energie benut om warmte te produceren en de gewasontwikkeling te beïnvloeden. De benodigde warmte kan op verschillende manieren worden opgewekt, met fossiele brandstof, met restwarmte of met hernieuwbare bronnen (waaronder biomassa). Vanuit het Rijk zijn voor de beide laatste opties ook subsidieregelingen (SDE). Net zo min als wij in deze verordening regels opnemen of, en zo ja op welke manier gebouwen, bedrijven of kassen verwarmd (mogen) worden is het niet wenselijk om voor deze economische activiteit regels op te nemen. Dat laat onverlet dat wij op andere manieren -ook in de agrarische sector- duurzaam energiegebruik willen stimuleren.
Fiche 20 Instructieregels waterschappen		
PvdD	Een aanvulling is nodig waarbij inspannings- en resultaatsverplichtingen en termijnen worden vastgelegd.	In het fiche stellen wij voor om dit in de omgevingsverordening op te nemen.
GLi	De inzet is mede afhankelijk van de inbreng vanuit de waterschappen waarbij het wegnemen van belemmeringen op het terrein van de gezamenlijke inzet verdrogingsbestrijding/klimaatadaptatie en verbetering van de waterkwaliteit/biodiversiteit de aandacht heeft.	De uitwerking van regels in de omgevingsverordening gebeurt in nauw overleg met de waterschappen.
Fiche 21 Bevoegdheden GS		
PvdD	De voorkeur gaat uit naar het behouden van huidige maatwerkbepalingen (voor zover mogelijk onder de wet). <ul style="list-style-type: none"> a. Regels aan GS voor controle en handhaving ontbreken b. Wat wordt bedoeld met dat de wetgever de bevoegdheid om gebieden te begrenzen aan GS heeft toebedeeld. Worden PS daarbij betrokken? c. Betekent een delegatiebesluit voor wijziging dat de wijziging niet langs PS komt? En waarom komt het niet eerst langs PS? 	Ad a-d: Het behouden van de huidige maatwerkmogelijkheden is niet mogelijk onder de wet. In de huidige IOV zijn in hoofdstuk 5 enkele wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor GS om de IOV vanwege uitvoeringsaspecten te wijzigen. Daarnaast hebben GS een bevoegdheid om in de door PS aangewezen gevallen nadere regels vast te stellen. Zoals bekend moeten deze nadere regels straks in de omgevingsverordening worden opgenomen.

	<p>Welke voorwaarden gelden dan voor wijziging? Hoe verhoudt zich dat tot de bevoegdheden van PS?</p> <p>d. Wat heeft wijziging (door GS) voor gevolgen voor inspraak en zienswijzen?</p> <p>e. Hoe worden maatwerkregels vormgegeven. Is duidelijk wat wel/niet kan?</p> <p>f. Hoe worden de uitzonderingen bepaald bij het toepassen van de bevoegdheid om methoden voor het bestrijden van soorten aan te passen? Waarom is er sprake van bestrijden en niet van voorkomen?</p>	<p>Het voorstel is om de bestaande bevoegdheden voor GS te handhaven. Het is ingevolge de Omgevingswet niet langer mogelijk om deze bevoegdheden in de verordening zelf op te nemen. De wetgever biedt wel de mogelijkheid dat PS in een apart delegatiebesluit aan GS de bevoegdheid geven om onder door hen vast te stellen voorwaarden, de omgevingsverordening te wijzigen. PS beslissen dus zelf of en zo ja onder welke voorwaarden zij hun bevoegdheid delegeren.</p> <p>De bevoegdheid van GS om de grenzen van werkingsgebieden te wijzigen hoeft niet bij delegatiebesluit geregeld te worden omdat daarvoor al een bevoegdheid is opgenomen in artikel 2.23, tweede lid, Omgevingswet. PS kunnen hieraan wel voorwaarden verbinden of de bevoegdheid intrekken. Als GS bevoegd zijn om op een bepaald onderdeel de verordening te wijzigen, dan betekent dat concreet dat de wijziging niet langs PS komt. Uiteraard kunnen daarover wel werkafspraken worden gemaakt, zoals ook in de huidige situatie het geval is. De procedure voor de wijziging van de verordening is voor GS dezelfde als voor PS.</p> <p>Ad e: De uitwerking van maatwerkregels vindt plaats in de verordening waarover PS beslissen.</p> <p>Ad f: De methoden die kunnen worden toegestaan, zijn limitatief in de wet opgenomen. Als daar aanleiding voor is, bijvoorbeeld vanwege nieuwe kennis of inzichten, kunnen wij de toegestane methoden intrekken of juist nieuwe methoden toestaan. Hierbij gaat het uiteraard enkel om de limitatieve methoden die op grond van de wet zijn toegestaan.</p> <p>Vrijstellingen zijn gericht op de grondgebruiker om schadebestrijding toe te kunnen passen bij optredende faunaschade. Daar waar preventieve maatregelen getroffen moeten of kunnen worden, kan dit in de meeste gevallen plaatsvinden zonder toestemming in de vorm van een ontheffing of vrijstelling.</p>
--	--	---

PVV	Op welke punten doelt het delegatiebesluit? Hoe verhoudt zich dat tot de verordenende bevoegdheid van PS? Waarom wordt niet gekozen om iedere wijziging aan PS voor te leggen? Is GS daartoe alsnog bereid?	Zie onze reactie bij PvdD.
GLi	Hoe ziet het regionaal overleg eruit? Beperkt zich dat tot verstedelijking of wordt het verbreed? Wie nemen deel en wat zijn de bevoegdheden? Hoe verhoudt zich dat tot de huidige RRO's en de huidige provinciale raad voor de leefomgeving?	In de IOV is de verbreding van het regionaal overleg al vormgegeven. Momenteel werken wij hieraan in gezamenlijkheid met de deelnemers van het overleg. Dit overleg is de vervanging van het eerdere RRO waarin met name afspraken werden gemaakt over verstedelijking. De provinciale raad voor de leefomgeving is een adviesorgaan en staat los van dit regionale overleg.
Fiche 22 Vaarwegbeheer		
PvdD	Als de provincie op grond van de Waterwet opdracht heeft vaarwegbeheer vast te leggen hoe kan ze dat dan aan de gemeente toe bedelen?	De wet geeft aan dat wij moeten vastleggen wie verantwoordelijk is. Dat betekent dat wij het beheer ook aan gemeenten kunnen toe bedelen. In veel gevallen geldt overigens dat het vaarwegbeheer al sinds oudsher bij de gemeente berust zodat er feitelijk geen verschuiving plaatsvindt.
GLi	Wil graag geïnformeerd worden over de voortgang van de onderhandelingen en de overdracht van bevoegdheden (incl kosten).	Wij zullen PS daarvan uiteraard op de hoogte houden.
Suggesties voor deelnemers aan de gebruikersgroep		
GLi	Alfred Olde Loohuis, Jos van de Sande, Ignas van Bebber en/of Hans Zaaijer.	Dank voor de suggesties. Belangrijk aandachtspunt is wel dat de gebruikersgroep is bedoeld om de gebruikersvriendelijkheid van de Omgevingsverordening te verbeteren en dus niet is bedoeld om (beleidsmatige of) inhoudelijke input te leveren.